

Skatteutskottets betänkande

1983/84:17

om basenheten för åren 1984 och 1985 (prop. 1983/84:69)

Propositionen

Regeringen (finansdepartementet) föreslår i proposition 1983/84:69 att riksdagen antar vid propositionen följande förslag till

1. lag om ändring i lagen (1982:418) om ändring i lagen (1977:1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
2. lag om ändring i lagen (1977:1071) om basenhet,
3. lag om ändring i lagen (1982:417) om ikraftträdande av lagen (1982:416) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
4. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

I propositionen föreslås att uppräkningsgraden av basenheten som ligger till grund för skatteskalans begränsas till ca 4% för år 1984 och ca 3% för år 1985. Basenheten för de båda åren blir då 7 600 kr. resp. 7 800 kr. Vidare föreslås en höjning av skattesatsen i inkomstskikten mellan 18 och 21 basenheter (vilket år 1984 motsvarar 136 800–159 600 kr.).

Lagförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1982:418) om ändring i lagen (1977:1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (1982:418) om ändring i lagen (1977:1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982 och tillämpas första gången vid 1984 års taxering. Basenheten skall vara 7300 kronor för taxeringsåret 1984, 7700 kronor för taxeringsåret 1985 och 8100 kronor för taxeringsåret 1986.

Föreslagen lydelse

Denna lag¹ träder i kraft den 1 juli 1982 och tillämpas första gången vid 1984 års taxering. Basenheten skall vara 7300 kronor för taxeringsåret 1984, 7600 kronor för taxeringsåret 1985 och 7800 kronor för taxeringsåret 1986.

Denna lag² träder i kraft den 1 januari 1984. Skall skattskyldig eller i fråga om makar någon av dem taxeras för beskattningsår som har börjat före den 11 november 1983 tillämpas äldre bestämmelser. Med makar avses de som taxeras med tillämpning av 11 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

¹ 1982:418.

² 1983:000.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1977: 1071) om basenhet

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1977: 1071) om basenhet¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Basenhet utgör för varje taxeringsår ett belopp som motsvarar 8100 kronor multiplicerat med årets jämförelsetal. Basenheten avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

Föreslagen lydelse

2 §²

Basenhet utgör för varje taxeringsår ett belopp som motsvarar 7800 kronor multiplicerat med årets jämförelsetal. Basenheten avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984 och tillämpas första gången vid 1987 års taxering.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1982: 418.

² Senaste lydelse 1982: 418.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1982:417) om ikraftträdande av lagen (1982: 416) om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1982:417) om ikraftträdande av lagen (1982: 416) om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

4 §

Vid 1985 års taxering utgör grundbeloppet i stället för vad som anges i 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt:

när beskattningsbar inkomst inte överstiger 4 basenheter enligt lagen (1977: 1071) om basenhet:

3 procent av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 1 basenhet:

när beskattningsbar inkomst överstiger

4 men inte 7 basenheter: grundbeloppet för 4 basenheter och 4% av återstoden:				
7 " " 8 " " :	" " 7 " "	" "	6%	" "
8 " " 9 " " :	" " 8 " "	" "	7%	" "
9 " " 10 " " :	" " 9 " "	" "	17%	" "
10 " " 12 " " :	" " 10 " "	" "	22%	" "
12 " " 13 " " :	" " 12 " "	" "	23%	" "
13 " " 14 " " :	" " 13 " "	" "	25%	" "
14 " " 15 " " :	" " 14 " "	" "	26%	" "
15 " " 16 " " :	" " 15 " "	" "	28%	" "
16 " " 20 " " :	" " 16 " "	" "	29%	" "
20 " " 30 " " :	" " 20 " "	" "	30%	" "
30 basenheter :	" " 30 " "	" "	32%	" "

Föreslagen lydelse

4 §

Vid 1985 års taxering utgör grundbeloppet i stället för vad som anges i 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt:

när beskattningsbar inkomst inte överstiger 4 basenheter enligt lagen (1977: 1071) om basenhet:

3 procent av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 1 basenhet:

när beskattningsbar inkomst överstiger

4 men inte 7 basenheter: grundbeloppet för 4 basenheter och 4% av återstoden:				
7 " " 8 " " :	" " 7 " "	" "	6%	" "
8 " " 9 " " :	" " 8 " "	" "	7%	" "
9 " " 10 " " :	" " 9 " "	" "	17%	" "
10 " " 12 " " :	" " 10 " "	" "	22%	" "
12 " " 13 " " :	" " 12 " "	" "	23%	" "
13 " " 14 " " :	" " 13 " "	" "	25%	" "
14 " " 15 " " :	" " 14 " "	" "	26%	" "
15 " " 16 " " :	" " 15 " "	" "	28%	" "
16 " " 18 " " :	" " 16 " "	" "	29%	" "
18 " " 20 " " :	" " 18 " "	" "	33%	" "
20 " " 21 " " :	" " 20 " "	" "	32%	" "
21 " " 30 " " :	" " 21 " "	" "	30%	" "
30 basenheter :	" " 30 " "	" "	32%	" "

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984. Skall skattskyldig eller i fråga om makar någon av dem taxeras för beskattningsår som har börjat före den 11 november 1983 tillämpas äldre bestämmelser. Med makar avses de som taxeras med tillämpning av 11 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

4 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

10 §

1 mom.² För fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser beräknas grundbelopp och tilläggsbelopp enligt följande skalor.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst inte överstiger 4 basenheter enligt lagen (1977: 1071) om basenhet:

3 procent av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 1 basenhet:

när beskattningsbar inkomst överstiger

4 men inte 9 basenheter:	grundbeloppet för 4 basenheter och 4% av återstoden;
9 " " 10 " :	" " 9 " " 15% " " :
10 basenheter :	" " 10 " " 20% " " :

Tilläggsbeloppet utgör:

när underlaget för tilläggsbelopp enligt 3 mom. inte överstiger 19 basenheter:

5 procent av den del av underlaget som överstiger 16 basenheter:

när underlaget överstiger

19 men inte 21 basenheter:	tilläggsbeloppet för 19 basenheter och 10% av återstoden:
21 " " 23 " :	" " 21 " " 15% " " :
23 " " 26 " :	" " 23 " " 20% " " :
26 " " 45 " :	" " 26 " " 25% " " :
45 basenheter :	" " 45 " " 30% " " :

Föreslagen lydelse

10 §

1 mom. För fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser beräknas grundbelopp och tilläggsbelopp enligt följande skalor.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst inte överstiger 4 basenheter enligt lagen (1977: 1071) om basenhet:

3 procent av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 1 basenhet:

när beskattningsbar inkomst överstiger

4 men inte 9 basenheter:	grundbeloppet för 4 basenheter och 4% av återstoden:
9 " " 10 " :	" " 9 " " 15% " " :
10 " " 18 " :	" " 10 " " 20% " " :
18 " " 21 " :	" " 18 " " 24% " " :
21 basenheter :	" " 21 " " 20% " " :

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 770.

² Senaste lydelse 1982: 416.

Tilläggsbeloppet utgör:
 när underlaget för tilläggsbelopp enligt 3 mom. inte överstiger 19 basenheter:

5 procent av den del av underlaget som överstiger 16 basenheter;
 när underlaget överstiger
 19 men inte 21 basenheter: tilläggsbeloppet för 19 basenheter och 10% av återstoden;

21	..	..	23	..	:	..	..	21	..	..	15%	..	..	:
23	..	..	26	..	:	..	..	23	..	..	20%	..	..	:
26	..	..	45	..	:	..	..	26	..	..	25%	..	..	:
45	basenheter				:	..	..	45	..	..	30%	..	..	:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Skall skattskyldig eller i fråga om makar någon av dem taxeras för beskattningsår som har börjat före den 11 november 1983 tillämpas äldre bestämmelser. Med makar avses de som taxeras med tillämpning av 11 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Motionerna

Motioner väckta med anledning av propositionen

1983/84:233 av Jan-Erik Wikström m. fl. (fp)

I motionen yrkas

1. att riksdagen avslår propositionen.
2. att riksdagen antar följande som motionärernas förslag betecknade

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1977:1071) om basenhet

Häri genom föreskrivs att 1—3 §§ lagen (1977:1071) om basenhet¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse:

Föreslagna lydelse:

1 §²

Basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt fastställs av regeringen *från och med år 1985* varje år före utgången av september månad.

Basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt fastställs av regeringen varje år före utgången av september månad.

2 §³

Basenhet utgör för varje taxeringsår ett belopp som motsvarar 8 100 kronor multiplicerat med årets jämförelsetal. Basenheten avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

Basenhet utgör för varje taxeringsår ett belopp som motsvarar 7 700 kronor multiplicerat med årets jämförelsetal. Basenheten avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

3 §⁴

Jämförelsetalet för taxeringsåret är det tal som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i augusti månad två år före taxeringsåret och augusti månad år 1984. Därvid skall förändringarna i det allmänna prisläget beräknas med bortseende från indirekta skatter, tullar, avgifter och ändringar i energipriser samt tillägg göras för subventioner.

Jämförelsetalet för taxeringsåret är det tal som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i augusti månad två år före taxeringsåret och augusti månad år 1983. Därvid skall förändringarna i det allmänna prisläget beräknas med bortseende från indirekta skatter, tullar, avgifter och ändringar i energipriser samt tillägg göras för subventioner.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984 och tillämpas första gången i fråga om 1985 års taxering.

¹ Senaste lydelse lagens rubrik 1982:418.

² Senaste lydelse 1982:418.

³ Senaste lydelse 1982:418.

⁴ Senaste lydelse 1982:418.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse:

10 §

1 mom.² För fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser beräknas grundbelopp och tilläggsbelopp enligt följande skalor.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst inte överstiger 4 basenheter enligt lagen (1977:1071) om basenhet:

3% av den del av beskattningsbara inkomsten som överstiger 1 basenhet:

när beskattningsbar inkomst överstiger

4 men inte 9 basenheter:	grundbeloppet för 4 basenheter och 4 % av återstoden:
9 men inte 10 basenheter:	grundbeloppet för 9 basenheter och 15 % av återstoden:
10 basenheter	: grundbeloppet för 10 basenheter och 20 % av återstoden.

Föreslagen lydelse:

1 mom.² För fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser beräknas grundbelopp och tilläggsbelopp enligt följande skalor:

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst inte överstiger 9 basenheter enligt lagen (1977:1071) om basenhet:

4% av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 1 basenhet:

när beskattningsbar inkomst överstiger

9 men inte 10 basenheter:	grundbeloppet för 9 basenheter och 15 % av återstoden:
10 basenheter	: grundbeloppet för 10 basenheter och 20 % av återstoden.

¹ Senaste lydelse lagens rubrik 1974:770.

² Senaste lydelse 1982:416.

10 §

Tilläggsbeloppet utgör:
när underlaget för tilläggsbelopp enligt 3 mom. inte överstiger 19 basenheter:

5 % av den del av underlaget som överstiger 16 basenheter:

när underlaget överstiger

19 men inte 21 basenheter: tilläggsbeloppet för 19 basenheter och 10 % av återstoden:
21 men inte 23 basenheter: tilläggsbeloppet för 21 basenheter och 15 % av återstoden:
23 men inte 26 basenheter: tilläggsbeloppet för 23 basenheter och 20 % av återstoden:
26 men inte 45 basenheter: tilläggsbeloppet för 26 basenheter och 25 % av återstoden:
45 basenheter : tilläggsbeloppet för 45 basenheter och 30 % av återstoden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984. I fråga om tillämpningen gäller vad som är stadgat i lagen (1982:417) om ikraftträdande av lagen (1982:416) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1982:417) om ikraftträdande av lagen (1982:416) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1982:417) om ikraftträdande av lagen (1982:416) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse:

4 §¹

Vid 1985 års taxering utgör grundbeloppet i stället för vad som anges i 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt:

när beskattningsbar inkomst inte överstiger 4 basenheter enligt lagen (1977:1071) om basenhet:

3% av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 1 basenhet:

när beskattningsbar inkomst överstiger

4 men inte	7 basenheter: grundbeloppet för	4 basenheter och	4 % av återstoden:
7 men inte	8 basenheter: grundbeloppet för	7 basenheter och	6 % av återstoden:
8 men inte	9 basenheter: grundbeloppet för	8 basenheter och	7 % av återstoden:
9 men inte	10 basenheter: grundbeloppet för	9 basenheter och	17 % av återstoden:
10 men inte	12 basenheter: grundbeloppet för	10 basenheter och	22 % av återstoden:
12 men inte	13 basenheter: grundbeloppet för	12 basenheter och	23 % av återstoden:
13 men inte	14 basenheter: grundbeloppet för	13 basenheter och	25 % av återstoden:
14 men inte	15 basenheter: grundbeloppet för	14 basenheter och	26 % av återstoden:
15 men inte	16 basenheter: grundbeloppet för	15 basenheter och	28 % av återstoden:
16 men inte	20 basenheter: grundbeloppet för	16 basenheter och	29 % av återstoden:
20 men inte	30 basenheter: grundbeloppet för	20 basenheter och	30 % av återstoden:
30 basenheter	: grundbeloppet för	30 basenheter och	32 % av återstoden.

¹ Senaste lydelse 1982:417.

4 §¹

Föreslagen lydelse:

Vid 1985 års taxering utgör grundbeloppet i stället för vad som anges i 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt:

när beskattningsbar inkomst inte överstiger 7 basenheter enligt lagen (1977:1071) om basenhet:

4 % av den del av beskattningsbara inkomsten som överstiger 1 basenhet:

när beskattningsbar inkomst överstiger

7 men inte	8 basenheter: grundbeloppet för	7 basenheter och	6 % av återstoden:
8 men inte	9 basenheter: grundbeloppet för	8 basenheter och	7 % av återstoden:
9 men inte	10 basenheter: grundbeloppet för	9 basenheter och	17 % av återstoden:
10 men inte	12 basenheter: grundbeloppet för	10 basenheter och	22 % av återstoden:
12 men inte	13 basenheter: grundbeloppet för	12 basenheter och	23 % av återstoden:
13 men inte	14 basenheter: grundbeloppet för	13 basenheter och	25 % av återstoden:
14 men inte	15 basenheter: grundbeloppet för	14 basenheter och	26 % av återstoden:
15 men inte	16 basenheter: grundbeloppet för	15 basenheter och	28 % av återstoden:
16 men inte	20 basenheter: grundbeloppet för	16 basenheter och	29 % av återstoden:
20 men inte	30 basenheter: grundbeloppet för	20 basenheter och	30 % av återstoden:
30 basenheter	: grundbeloppet för	30 basenheter och	32 % av återstoden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

¹ Senaste lydelse 1982:417.

1983/84:244 av Ulf Adelson m. fl. (m)

I motionen yrkas

1. att riksdagen beslutar återinföra fullt inflationsskydd i inkomstbeskattningen, och att basenheten för 1984 fastställs till 8 100 kr.,
2. att riksdagen godkänner det i tabell 7 intagna förslaget till statlig skatteskala för inkomståret 1984,
3. att riksdagen beslutar avskaffa den införda begränsningen i rätten till underskottsavdrag,
4. att riksdagen beslutar avskaffa den allmänna löneavgiften på 2 %,
5. att riksdagen beslutar att den övre gränsen för schablonavdraget från inkomst av tjänst sänks till 500 kr.,
6. att riksdagen beslutar att marginalsattesparren för 1984 nedjusteras till 79 %,
7. att riksdagen upphäver lagen om skattereduktion för fackföreningsavgift fr. o. m. inkomståret 1984,
8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen beträffande utredning om underskottsavdrag,
9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen beträffande skattepolitikens inriktning.

1983/84:245 av Thorbjörn Fäldin m. fl. (c)

I motionen yrkas

1. att riksdagen avslår propositionen,
2. att riksdagen beslutar införa ett fribelopp motsvarande en sänkning av egenavgiften med 2 procentenheter på ett avgiftsunderlag om högst 50 000 kr.

1983/84:246 av Lars Werner m. fl. (vpk)

I motionen yrkas att riksdagen

1. avslår regeringens förslag till basenheter för 1984 och 1985,
2. för 1984 antar det förslag till skatterabatter som framlagts i motionen,
3. beslutar att 1983 års skatteskala skall gälla även för inkomståret 1984.

Motioner väckta under riksmötet 1982/83

1982/83:371 av Lars Werner m. fl. (vpk)

såvitt avser yrkande

4. att riksdagen beträffande 80/85-procentsregeln antar följande:

Förslag till**Lag om upphävande av lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall**

Härigenom föreskrivs att lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall skall upphöra att gälla vid utgången av år 1981. Äldre bestämmelser skall fortfarande gälla i fråga om 1982 års taxering och om eftertaxering för år 1981 och tidigare år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

1982/83:1581 (jfr 1982/83:2107) av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m) och Knut Wachtmeister (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att maximera spärrbeloppet i lagen om begränsning av skatt i vissa fall till 75 % från 1984 års taxering.

1982/83:2108 (jfr 1982/83:2107) av Ulf Adelson m. fl. (m)

såvitt avser yrkandena

1. att riksdagen godkänner det i tabell 9 intagna förslaget till skatteskala för inkomståret 1984.

2. att riksdagen återinför fullt inflationsskydd i inkomstbeskattningen,

6. att riksdagen beslutar att marginalskattespärren för 1984 skall nedjusteras till 79 %.

1982/83:2431 av Karin Söder m. fl. (c)

såvitt avser yrkandena

14. att riksdagen beslutar att med verkan från den 1 januari 1984 upphäva lagen om skattereduktion för fackföreningsavgift samt göra de följdändringar i andra lagar som därav följer,

16. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad i motionen anförts om finansiering och utformning av marginalskattereformens andra steg, såvitt avser basenheten för skatteskalan och vissa finansieringsfrågor.

1982/83:2432 av Ola Ullsten m. fl. (fp)

såvitt avser yrkande

11. att riksdagen hos regeringen begär förslag i tilläggsbudget om förändringar i inkomst- och förmögenhetsbeskattningen enligt vad som anförts i motionen.

Utskottet

Skatteskala m. m.

Riksdagen antog våren 1982 ett förslag till skattereform att genomföras i tre etapper inkomståren 1983, 1984 och 1985. Målet var att sänka marginalskatterna till högst 50 % för huvuddelen av de heltidsarbetande inkomsttagarna och att samtidigt begränsa det skattemässiga värdet av underskottsavdragen till högst 50 % av avdragsbeloppet. Riksdagsbeslutet innebar också att den automatiska indexanknytningen av skiktgränserna i skatteskalen under reformperioden ersattes med en på förhand fastställd uppräkningsmotsvarande i genomsnitt 5,5 % om året. Basenheten bestämdes därför till 7 300 kr. för år 1983, till 7 700 kr. för 1984 och till 8 100 kr. för 1985. Enligt den för inkomståret 1984 beslutade skatteskalen skulle statlig inkomstskatt (grundbelopp + tilläggsbelopp) i inkomstskikten mellan 18 och 21 basenheter utgå med 32–38 %.

I propositionen föreslås att inflationsskyddet för de båda inkomståren 1984 och 1985 begränsas till ca 4 resp. ca 3 %. Basenheten för de båda åren blir då 7 600 kr. resp. 7 800 kr. Vidare föreslås för inkomståret 1984 en höjning av grundbeloppet med fyra procentenheter i inkomstskiktet 18–20 basenheter (136 800–152 000 kr.) och med två procentenheter i inkomstskiktet 20–21 basenheter (152 000–159 600 kr.). En i stort sett likartad höjning föreslås för inkomståret 1985.

I partimotionerna 233 från fp och 245 från c yrkas avslag på propositionen i denna del. Motionärerna anser således att 1982 års reform bör fullföljas i enlighet med tidigare riksdagsbeslut, folkpartiet dock med den justeringen att skatteskalen inflationsskyddas fullt ut efter 1984 och att skattesatsen höjs med en procentenhet i inkomstskiktet 1–4 basenheter. Ett yrkande i den vid förra riksmötet väckta c-motionen 1982/83:2431 avseende basenheten för 1984 har numera förfallit.

Moderaterna yrkar i sin partimotion 244 att basenheten för inkomståret 1984 höjs till 8 100 kr., att inflationsskyddet för skatteskalen helt återställs och att begränsningen av underskottsavdragen slopas. De yrkar vidare i fråga om inkomståret 1984 avslag på den i propositionen föreslagna uppräknings av skattesatserna i inkomstskikten 18–21 basenheter och härutöver en sänkning av skattesatserna i inkomstskikten 16–18, 21–24, 26–30 och över 45 basenheter som är 2 till 5 procentenheter större än den av riksdagen år 1982 beslutade. Ett yrkande av samma innebörd återfinns i den vid förra riksmötet väckta m-motionen 1982/83:2108, som också innehåller yrkande att skatteskalen skall inflationsskyddas.

I partimotion 246 från vpk yrkas – förutom avslag på propositionen – att riksdagen beslutar införa en skatterabatt på inkomst före underskottsavdrag. Den skall börja utgå i inkomstskikt över 30 000 kr., nå sitt maximum, 1 200 kr., vid inkomster mellan 90 000 och 100 000 kr. och sedan successivt

avtrappas. Vid 120 000 kr. skall ingen rabatt erhållas. Rabatt skall aldrig kunna utgå med högre belopp än som svarar mot den statliga inkomstskatten. Vidare skall 1983 års skala gälla för 1984.

Argument som förs fram i de borgerliga partimotionerna är att inflationen kommer att bli större än de ca 4 resp. 3 % som förutsätts i propositionen och att urholkningen av inflationsskyddet kommer att leda till väsentligt skärpta marginalskatter för många inkomsttagare under och ovanför 50-procentskiktet i skatteskalan. Enligt moderaterna blir skärpningen störst, hela 11 procentenheter, i inkomstsiktet 70 200 kr.–78 300 kr., medan den för skattskyldiga med inkomster mellan 148 200 och 165 300 kr. utgör 9 procentenheter. Avsikten med vpk:s yrkande om skatterabatt sägs vara att ge skattskyldiga med normala arbetsinkomster en större skattelättnad än enligt propositionen.

Förslaget i propositionen innebär – som tidigare nämnts – så till vida ändring i den av riksdagen år 1982 beslutade skatteomläggningen, att inflationsskyddet för de båda återstående reformåren begränsas till ca 4 % för år 1984 och till ca 3 % för år 1985 och att skattesatsen höjs något i inkomstsiktet 18–21 basenheter.

Den trepartiöverenskommelse som låg till grund för 1982 års riksdagsbeslut om en successiv sänkning av marginalskatterna byggde bl. a. på följande tre förutsättningar. Den dåvarande indexregleringen skulle ersättas med en annan form av skydd mot inflationen, underskottsavdragens skattemässiga värde skulle begränsas till högst 50 % av avdragsbeloppet och skattereformen skulle totalfinansieras.

I proposition 1982/83:150 bilaga 1 lade regeringen fram förslag till finansiering av andra steget i skattereformen avseende inkomståret 1984. Förslagen innefattade inkomstförstärkningar om ca 3,5 miljarder kr. genom höjning av skatterna på bensin, olja och el. Vid riksdagsbehandlingen i våras bifölls förslagen om höjning av skatterna på olja och el men avslogs förslaget om bensinskattehöjning. De beslutade skattehöjningarna innebar en inkomstförstärkning på 2,2 miljarder kr. Såväl skatteutskottet som finansutskottet underströk i sammanhanget att en finansiering av reformen fullt ut var absolut nödvändig med hänsyn till det statsfinansiella läget. Skatteutskottet framhöll också att ett ställningstagande till andra alternativa finansieringsmöjligheter borde anstå till nu i höst.

I likhet med finansministern anser skatteutskottet det vara angeläget att skattereformen fullföljs. Eftersom politiska förutsättningar för en fullständig finansiering av skattereformens andra steg inte nu föreligger, bör enligt utskottets mening finansieringsbehovet likväl nedbringas. Av proposition 1983/84:40 framgår att regeringen för år 1984 utformat förslag om ändrade bidrag och fastställt taxor utifrån förutsättningen att prisstegringen under nämnda år skall uppgå till 4 %. Mot den bakgrunden tillstyrker utskottet att basenheten för år 1984 fastställs till 7 600 kr. Utskottet godtar också de i propositionen redovisade skälen för att begränsa inflationsskyddet för inkomståret 1985 till ca 3 % och att höja procentsatsen för grundbeloppet för

åren 1984 och 1985 i inkomstskiktet 18–21 basenheter. Utskottet avstyrker således alla de motionsyrkanden som innebär avslag på propositionen i denna del liksom de förslag till ändringar i skalan för 1984 som lagts fram av m och fp. Utskottet avstyrker också yrkandena i m:s och fp:s partimotioner om ett återställande av fullt inflationsskydd för skatteskalen.

Utskottets ställningstagande innebär avslag också på i vpk-motionen.

Av vad utskottet tidigare anfört framgår att överenskommelsen mellan s, c och fp rörande 1982 års skattereform avsåg marginalskautesänkningar i förening med en begränsning av underskottsavdragens skattemässiga värde. Ett bifall till moderaternas yrkande om slopande av denna begränsning skulle innebära att man ryckte undan en viktig förutsättning för reformen. Av rättviseskäl och med hänsyn till att skatt bör tas ut efter förmåga anser utskottet en sådan åtgärd olämplig. Utskottet avstyrker därför motion 244 även i denna del.

Utskottet, som godtagit såväl den i propositionen föreslagna begränsningen av inflationsskyddet som korrigeringen av skatteskalans grundbelopp, avstyrker också de yrkanden i moderaternas partimotioner 244 och 1982/83:2108 som innebär att marginalskautespärren för inkomståret 1984 skall sättas ned till 79 % liksom ett i motion 1982/83:1581 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson och Knut Wachtmeister (båda m) framställt yrkande angående begränsningsregeln att spärrbeloppet från 1984 års taxering skall maximeras till 75 %. Utskottet vill i sammanhanget erinra om att spärrbeloppet enligt tidigare riksdagsbeslut är maximerat till 77 % vid 1984 års taxering och till 78 % vid 1985 års taxering.

Begränsningsregeln har genom 1982 års skattereform fått ett annat innehåll än tidigare, och någon anledning att ändra densamma föreligger enligt utskottets mening i vart fall inte innan närmare erfarenheter vunnits av dess praktiska tillämpning.

Vpk-motionen 1982/83:371 innehåller ett yrkande om att begränsningsregeln skall slopas. Utskottet anser det rimligt att en inkomsttagare får behålla en viss minsta del av sin inkomst och avstyrker därför motionen i denna del.

Schablonavdrag i tjänst m. m.

I samband med 1982 års skattereform beslutade riksdagen, i syfte att underlätta taxeringsarbetet, införa ett schablonavdrag i inkomståret tjänst. Avdraget utgör 1 000 kr., dock högst 5 % av intäkten och gäller fr. o. m. 1984 års taxering.

Moderaterna yrkar i motion 244 att den övre gränsen för schablonavdraget sänks till 500 kr. och uppger att skatteintäkterna för innevarande budgetår därigenom skulle öka med 350 milj. kr.

Utskottet har vid prövning av motionsyrkanden av samma innehåll tidigare uttalat (jfr SkU 1982/83:50) att schablonavdraget, om önskemålet om förenklingar skall kunna tillgodoses, inte bör sättas för lågt. En 1 000-

kronorsgräns har utskottet ansett innebära en skälig avvägning. Utskottet vidhåller den uppfattningen. Med hänsyn härtill och till att frågor av denna och liknande art faller inom skatteförenklingskommitténs utredningsuppdrag avstyrker utskottet motionen i denna del.

I centerns partimotion 245 begär motionärerna med hänvisning till löntagarnas schablonavdrag att riksdagen beslutar införa ett motsvarande fribelopp vid beräkning av egenföretagares egenavgifter. Beloppet bör enligt motionärerna motsvara 2 % av ett avgiftsunderlag om högst 50 000 kr.

Även ett yrkande av denna innebörd har tidigare prövats av skatteutskottet. I sitt av riksdagen godkända betänkande SkU 1982/83:35 crinrade utskottet om att företagsskattekommittén ämnade presentera en principskiss till beskattning av egenföretagare enligt en s. k. staketmodell innebärande att egenföretagaren beskattas för samtliga privata uttag ur verksamheten. Med hänsyn till att en egenföretagare genom en sådan beskattning skulle komma att i princip jämföras med en löntagare måste enligt utskottets mening frågan om ett schablonavdrag komma att aktualiseras också när det gällde egenföretagarens inkomst.

Enligt vad utskottet erfarit kommer företagsskattekommittén att lägga fram ett betänkande med en principskiss enligt den angivna modellen. I samband därmed kommer kommittén också att ta upp den i motionen aktualiserade frågan om ett fribelopp för egenföretagare.

Med hänsyn härtill är utskottet inte berett att nu biträda lagstiftningsyrkandet i motionen. Utskottet avstyrker således motionen i denna del.

Fackföreningsavgift

Enligt en av riksdagen förra hösten antagen lag medges fysisk person fr. o. m. 1984 års taxering skattereduktion för medlemsavgift till arbets- tagarorganisation med 40 % av ett underlag om högst 1 200 kr. Reduktions- beloppet är således maximerat till 480 kr.

I partimotionerna 1983/84:244 från m, 1982/83:2431 från c och 1982/ 83:2432 från fp yrkas att skattereduktionen för fackföreningsavgift slopas fr. o. m. 1985 års taxering.

Motionsyrkanden av samma innebörd behandlades av skatteutskottet så sent som i maj i år. Som utskottet då framhöll (SkU 1982/83:50) får den tidigare kritiserade olikheten i beskattningshänseende mellan arbetsgivarnas och arbetstagarernas medlemsavgifter anses ha i huvudsak undanröjts genom den begränsade skattereduktionen för fackföreningsavgift. Något skäl att avskaffa rätten till skattereduktion föreligger inte. Utskottet avstyrker därför motionerna i denna del.

Löneavgift

I samband med 1982 års skattereform beslutade riksdagen att reformens första steg avseende inkomståret 1983 skulle finansieras genom införande av en allmän löneavgift om 2 %. Avgiften beräknas på det underlag som gäller för arbetsgivaravgift till folkpensioneringen enligt lagen om socialavgifter och följer även i övrigt de regler som gäller för dessa avgifter.

Moderaterna yrkar i motion 244 att löneavgiften slopas.

När 1982 års skattereform beslutades av riksdagen rådde bred politisk enighet om att första steget i reformen borde totalfinansieras. Motionärerna har inte anfört några skäl som bör föranleda riksdagen att ändra ståndpunkt i denna fråga, varför utskottet avstyrker motion 244 också i denna del.

Övriga yrkanden

I moderaternas partimotion 244 begär motionärerna att det utredningsarbete i syfte att komma till rätta med otillbörliga underskottsavdrag som tidigare bedrivits inom underskottsavdragskommittén snarast återupptas.

Den omständigheten att sistnämnda kommittés utredningsuppdrag numera upphört innebär inte att dess utredningsuppgifter kommer att lämnas obehandlade. Den fråga motionärerna aktualiserar prövas av såväl företags- skattekommittén som bostadskommittén. Yrkandet i motionen är således redan tillgodosett och bör enligt utskottets mening därför inte föranleda någon åtgärd.

Motion 244 innehåller slutligen också ett yrkande avseende skattepolitikens inriktning på längre sikt. Enligt motionärerna bör målet vara att åstadkomma ett sänkt totalt skattetryck uttryckt som andel av bruttonationalprodukten. Den statliga inkomstskatten bör successivt minskas med inriktning på ett proportionellt skatteuttag i alla utom de högsta inkomstskikten, och inkomstbeskattningen måste utformas så att den medger hänsynstagande till hushållens försörjningsbörda. Enligt motionärerna bör en utredning tillsättas med uppgift att lägga fram förslag till förändringar av skattesystemet i den av dem önskade riktningen.

Med hänsyn till att 1982 års skattereform först genom den nu aktuella propositionen erhållit sin slutliga utformning saknas enligt utskottets mening anledning att redan nu besluta om en ny genomgripande översyn av beskattningen. Utskottet avstyrker således motion 244 även i denna del.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *skatteskala, underskottsavdrag och begränsningsregel*
att riksdagen med bifall till proposition 1983/84:69 och med avslag på motionerna 1983/84:233 yrkandena 1–4, 1983/84:244 yrkandena 1, 2, 3 och 6, 1983/84:245 yrkande 1, 1983/84:246 yrkandena 1, 2 och 3, 1982/83:1581, 1982/83:2108 yrkandena 1, 2 och 6, 1982/83:371 yrkande 4 och 1982/83:2431 yrkande 16 antar de vid propositionen följande förslagen till
  1. lag om ändring i lagen (1982:418) om ändring i lagen (1977:1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
  2. lag om ändring i lagen (1977:1071) om basenhet,
  3. lag om ändring i lagen (1982:417) om ikraftträdande av lagen (1982:416) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
  4. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
2. beträffande *schablonavdrag i inkomstkällan tjänst*
att riksdagen avslår motion 1983/84:244 yrkande 5,
3. beträffande *fribelopp för egenföretagare*
att riksdagen avslår motion 1983/84:245 yrkande 2,
4. beträffande *fackföreningsavgift*
att riksdagen avslår motionerna 1983/84:244 yrkande 7, 1982/83:2431 yrkande 14 och 1982/83:2432 yrkande 11 i motsvarande del,
5. beträffande *löneavgift*
att riksdagen avslår motion 1983/84:244 yrkande 4,
6. beträffande *utredning om underskottsavdrag*
att riksdagen avslår motion 1983/84:244 yrkande 8,
7. beträffande *skattepolitikens inriktning*
att riksdagen avslår motion 1983/84:244 yrkande 9.

Stockholm den 6 december 1983

På skatteutskottets vägnar

RUNE CARLSTEIN

Närvarande: Rune Carlstein (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m), Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Anita Johansson (s), Anna Lindh (s) och Erkki Tammenoksa (s)*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer

Skatteskalan, underskottsavdrag och begränsningsregel (mom. 1)

1. Knut Wachtmeister, förste vice talmannen Ingegerd Troedsson, Bo Lundgren och Karl Björzén (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 16 med "I likhet" och slutar på s. 17 med "motionen i denna del" bort ha följande lydelse:

Som anförs i motion 244 måste skattesystemet utformas så att inte drivkrafterna bakom företagande, arbete och sparsamhet bryts. Det är ytterst angeläget att omedelbart sänka den direkta statliga inkomstskatten. En bestående sänkning av marginalskatterna är av avgörande betydelse för att bringa ordning i vår ekonomi.

Den inflationsskyddade skatteskalan måste därför återinföras. En förutsättning för en varaktig marginalskattesänkning är att inflationen inte höjer skattetrycket. Endast vid ett fullgott inflationsskydd kommer skattesatsen att vara oförändrad vid en oförändrad real inkomstnivå. Förändringar i det reala skatteuttaget bör endast kunna beslutas på politisk väg och får inte bli en konsekvens av inflationstakten.

I den moderata partimotionen föreslås vidare ytterligare marginalskattesänkningar i enlighet med den modell som den borgerliga trepartiregeringen var enig om fram till den 24 april 1981. Dessa marginalskattesänkningar bör enligt utskottets mening genomföras.

Utskottet anser i likhet med vad som anförs i den moderata partimotionen att begränsningen av underskottsavdragens skattemässiga värde skall upphöra. Denna begränsning, som särskilt drabbar småhusägare och företagare, strider mot symmetrin i skattesystemet och påverkar den svenska samhälls-ekonomi på ett negativt sätt. Avdragsbegränsningen innebär olägenheter för såväl skattebetalare som i granskningsarbetet under taxeringen.

Utskottet tillstyrker också yrkandet i motion 1581 att spärrbeloppet vid tillämpningen av den s. k. begränsningsregeln skall maximeras till 75 % från 1984 års taxering.

Regeringens sena förslag om ändring i den av riksdagen tidigare beslutade inkomstskatteskalan har lett till att två skatteskalor måste tillämpas för 1984 års inkomster. Detta är enligt utskottets mening helt otillfredsställande.

Utskottet tillstyrker alltså motionerna 244 och 581 och avstyrker övriga motioner i den mån de inte tillgodosetts med vad utskottet ovan anför.

dels att utskottet under mom. 1 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motionerna 1982/83:2108 yrkandena 1, 2 och 6, 1982/83:1581 och 1983/84:244 yrkandena 1, 2, 3 och 6

dels avslår proposition 1983/84:69 och motionerna 1983/84:233 yrkandena 1-4, 1983/84:245 yrkande 1, 1983/84:246 yrkandena

1, 2 och 3, 1982/83:371 yrkande 4 och 1982/83:2431 yrkande 16, dels hos regeringen begär förslag om ändrade regler för den statliga inkomstskatten i enlighet med vad som föreslås i motion 1983/84:244 i nämnda delar.

2. Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c):

Propositionen innebär att ytterligare avsteg görs från den överenskomna skattereformen. Vi anser att detta är djupt olyckligt och ett hot mot förtroendet för de offentliga beslutsorganen. Riksdagen har i ett särskilt beslut lagt fast inkomstskatteuttaget för genomförandeåren 1983–1985. Detta har gjorts i en särskild övergångslag om ikraftträdande av reformen. Propositionen innebär nu att denna lag skall ändras. Regeringens agerande är anmärkningsvärt från bl. a. följande utgångspunkter:

1. Regeringen försvårar avtalsrörelsen.
2. 1984 års skatter blir orättvisa genom att skatt för detta års inkomster kommer att tas ut efter två olika skalor.
3. Förändringarna strider mot skattereformens anda, som bl. a. var att stimulera till ökade arbetsinsatser och gynna produktiva satsningar.
4. Förändringarna riskerar att öka inflationen.
5. Förändringarna medför att reformen överfinansieras och innebär att det inte längre är fråga om en omfördelning av skattetrycket utan en höjning av detsamma (se tabellen). De av regeringen nu föreslagna ändringarna av reformen innebär en skatteskärpning med 670 milj. kr. p. g. a. ändringarna av basenheten och 130 milj. kr. p. g. a. ändringarna i skatteskalan.

FINANSIERING AV SKATTEREFORMEN

Kostnader	Miljarder kronor
steg 1 och 2	6,4
	Summa 6,4

FINANSIERING

Skattehöjning p. g. a. bristande kompensation för devalveringen	1,5
Löneavgift	2,8
Höjd skatt på olja och el	2,2
	Summa 6,5

Från centerns sida står vi fast vid reformen. Vi anser att det beslut som riksdagen fattade med en 75-procentig majoritet är ett bra beslut och att det bör genomföras i sin helhet.

Med det anförda instämmer vi i motionärernas uppfattning att propositionen bör avslås och att den redan beslutade reformen, som avser beskattningen av inkomster t. o. m. 1985, bör fullföljas.

Vi anser således att utskottet under mom. 1 bort hemställa att riksdagen med bifall till motion 1983/84:245 yrkande 1 avslår proposition 1983/84:69 och motionerna 1983/84:233 yrkandena 1-4, 1983/84:244 yrkandena 1, 2, 3 och 6, 1983/84:246 yrkandena 1, 2 och 3, 1982/83:1581, 1982/83:2108 yrkandena 1, 2 och 6, 1982/83:371 yrkande 4 och 1982/83:2431 yrkande 16.

3. Kjell Johansson (fp):

Det förslag till skattereform som riksdagen antog våren 1982 har på avgörande punkter försämrats. Regeringen har därigenom frånträtt den överenskommelse som träffats mellan s, c och fp. Förändringarna innebär en återgång till den skattehöjningspolitik som tidigare socialdemokratiska regeringar fört. Följden härav blir en högre inflation och en dämpning av tillväxten i ekonomin.

Finansieringen av skattereformen

	Utskottet	Propositionen
Skattesänkningar, miljarder kr.		
Skattereformens två första steg	6,4	6,4
Skattereduktion för fackföreningsavgift	0	1,2
Totalt	6,4	7,6
Finansiering, miljarder kr		
Löneavgift	2,8	2,8
Devalveringseffekter	1,5	1,5
Olje- och elskatt	2,2	2,2
Bensinskatt	0	1,4
Totalt	6,5	7,9

Tabellen visar att skattereformen således är finansierad, och jag kan därför inte godta de argument som framförs i propositionen om försämrat inflationsskydd och förändringar i skatteskalen.

Resultatet av förslaget i propositionen kommer att bli skärpta marginalskatter för många inkomsttagare under och ovanför 50-procentsskiktet i skatteskalen.

Jag anser att skatteöverenskommelsens syften bör fullföljas. Basenheten för år 1984 bör fastställas till 7 700 kr. Skatteskalen bör sedan få fullt inflationsskydd. För år 1984 bör vidare inkomstskatten i skikten 1-4 höjas med en procentenhet.

Jag anser således att utskottet under mom. 1 bort hemställa att riksdagen med anledning av motion 1983/84:233 och 1983/84:245 yrkande 1
dels avslår proposition 1983/84:69 och motionerna 1983/84:244 yrkandena 1, 2, 3 och 6, 1983/84:246 yrkandena 1, 2 och 3, 1982/83:1581, 1982/83:2108 yrkandena 1, 2 och 6, 1982/83:371 yrkande 4 och 1982/83:2431 yrkande 16,
dels antar följande

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1982:417) om ikraftträdande av lagen (1982:416) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1982:417) om ikraftträdande av lagen (1982:416) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall ha nedan angivna lydelse.

4 §

Vid 1985 års taxering utgör grundbeloppet i stället för vad som anges i 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt:

när beskattningsbar inkomst inte överstiger 7 basenheter enligt lagen (1977:1071) om basenhet:

4 procent av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 1 basenhet:

när beskattningsbar inkomst överstiger		men inte		basenheter: grundbeloppet för		basenheter och		av återstoden:	
4	"	7	"	:	"	4	"	4%	"
7	"	8	"	:	"	7	"	6%	"
8	"	9	"	:	"	8	"	7%	"
9	"	10	"	:	"	9	"	17%	"
10	"	12	"	:	"	10	"	22%	"
12	"	13	"	:	"	12	"	23%	"
13	"	14	"	:	"	13	"	25%	"
14	"	15	"	:	"	14	"	26%	"
15	"	16	"	:	"	15	"	28%	"
16	"	20	"	:	"	16	"	29%	"
20	"	30	"	:	"	20	"	30%	"
30 basenheter				:	"	30	"	32%	"

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984. Skall skattskyldig eller i fråga om makar någon av dem taxeras för beskattningsår som har börjat före den 11 november 1983 tillämpas äldre bestämmelser. Med makar avses de som taxeras med tillämpning av 11 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

och dels begär förslag från regeringen i fråga om den statliga inkomstskatten på 1985 och följande års inkomster i enlighet med vad som anförs i motion 1983/84:233.

Schablonavdrag i inkomstkällan tjänst (mom. 2)

4. Knut Wachtmeister, förste vice talmannen Ingegerd Troedsson, Bo Lundgren och Karl Björzén (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 17 med "Utskottet har" och slutar på s. 18 med "utskottet motionen i denna del" bort ha följande lydelse:

Önskemål om förenklingar i skattesystemet måste alltid vägas mot rättvisekrav. Utskottet anser att den avvägning som därvid gjorts i motion 244 framstår som rimlig. Utskottet tillstyrker därför motionen i denna del och begär förslag från regeringen av denna innebörd.

dels att utskottet under mom. 2 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motion 1983/84:244 yrkande 5 hos regeringen begär förslag om begränsning av schablonavdraget i inkomstkällan tjänst till 500 kr.

Fribelopp för egenföretagare (mom. 3)

5. Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 18 som börjar med "Även ett" och slutar med "således motionen i denna del" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening är det av rättviseskäl angeläget att egenföretagare erhåller ett fribelopp vid beräkning av egenavgiften. Utskottet tillstyrker motionärernas yrkande att ett sådant fribelopp införs. Med hänvisning till vad som gäller i fråga om schablonavdraget från inkomst av tjänst bör fribeloppet beräknas till 2 % av ett avgiftsunderlag om högst 50 000 kr., dvs. till högst 1 000 kr.

dels att utskottet under mom. 3 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motion 1983/84:245 yrkande 2 hos regeringen begär förslag om fribelopp för egenföretagare i enlighet med vad som anförts i reservationen.

Fackföreningsavgift (mom. 4)

6. Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Karl Björzén (m) och Kjell Johansson (fp) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 18 som börjar med "Motionsyrkanden av" slutar med "motionerna i denna del" bort ha följande lydelse:

Mot bakgrund av den kritik som från början riktats mot ett avdrag för fackföreningsavgift och nödvändigheten av besparingar i det rådande samhällsekonomiska läget tillstyrker utskottet att skattereduktionen för sådana avgifter slopas. Förslag från regeringen av den innebörden bör snarast föreläggas riksdagen.

dels att utskottet under mom. 4 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motionerna 1982/83:2431 yrkande 14, 1983/84:2432 yrkande 11 i denna del och 1983/84:244 yrkande 7 hos regeringen begär skyndsamt förslag om slopande av skattereduktionen för fackföreningsavgiften.

Löneavgift (mom. 5)

7. Knut Wachtmeister, förste vice talmannen Ingegerd Troedsson, Bo Lundgren och Karl Björzén (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 19 som börjar med "När 1982" och slutar med "också i denna del" bort ha följande lydelse:

Den inkomstförsvagning som på kort sikt blir följden av sänkta inkomstskatter måste finansieras i den meningen att budgetunderskottet till följd av de sänkta skatterna inte tillåts öka. En sådan "finansiering" bör ske genom besparingar i statens utgifter. Utskottet tillstyrker mot denna bakgrund yrkandet i motion 244 att den allmänna löneavgiften slopas. Förslag om erforderlig lagstiftning bör föreläggas riksdagen med det snaraste.

dels att utskottet under mom. 5 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motion 1983/84:244 yrkande 4 hos regeringen begär förslag om slopande av löneavgiften i enlighet med vad som anförts i reservationen.

Utredning om underskottsavdrag (mom. 6)

8. Knut Wachtmeister, förste vice talmannen Ingegerd Troedsson, Bo Lundgren och Karl Björzén (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 19 som börjar med "Den omständigheten" och slutar med "någon åtgärd" bort ha följande lydelse:

Utskottet, som anser utredningsarbetet i detta syfte angeläget, tillstyrker motion 244 i denna del.

dels att utskottet under mom. 6 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1983/84:244 yrkande 8 hos regeringen begär att utredningsarbetet i fråga om underskottsavdrag snarast återupptas.

Skattepolitikens inriktning (mom. 7)

9. Knut Wachtmeister, förste vice talmannen Ingegerd Troedsson, Bo Lundgren och Karl Björzén (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 19 som börjar med "Med hänsyn" och slutar med "även i denna del" bort ha följande lydelse:

Skattepolitiken är av avgörande betydelse för att återvinna balans i den svenska samhällsekonomin. Den av socialdemokraterna under 1960- och 1970-talen förda skattepolitiken är en av huvudorsakerna till obalansen i den svenska ekonomin. Den borgerliga skattepolitiken efter 1976 innebar att skattetrycket hölls i stort sett oförändrat, efter den ständiga stegring som skett dessförinnan.

Den politik regeringen nu för är en återgång till den misslyckade politik som tidigare socialdemokratiska regeringar förde. Skatterna ökar 1983 med netto nästan 13 miljarder kronor. Nästa år ökar skatterna med ytterligare 10-12 miljarder kronor. De av regeringen genomförda och föreslagna skattehöjningarna kommer att bidra till en stegrad inflationstakt och minska ekonomins tillväxtförmåga.

Skattepolitiken bör innebära en långsiktig inriktning på att åstadkomma ett sänkt totalt skattetryck, uttryckt som andel av bruttonationalprodukten. Tillsammans med en lägre offentlig resursförbrukning skapas därmed utrymme för ett effektivt och konkurrenskraftigt näringsliv och därmed tryggad välfärd.

Denna politik överensstämmer med vad den borgerliga majoriteten i finansutskottet uttalade i betänkande 1981/82:40: "Skattekvoten i den svenska ekonomin är vid en internationell jämförelse mycket hög, och den måste systematiskt bringas ned för att ekonomin skall fungera."

Samtidigt som en planmässig sänkning av skattetrycket genomförs måste skattesystemets struktur ändras. Den statliga inkomstskatten bör nedbringas med inriktning på ett proportionellt skatteuttag i alla inkomstlägen med undantag för de allra högsta. Det kan erinras om att en helt proportionell statlig inkomstskatt i dag endast skulle behöva uppgå till ca 8 % för att ge samma skatteintäkter som nu.

Inkomstbeskattningen måste i framtiden dessutom ta hänsyn till hushållens försörjningsbörd, dvs. inte bara till hur många som tjänar in inkomsten utan också till hur många som skall leva på den.

dels att utskottet under mom. 7 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1983/84:244 yrkande 9 hos regeringen ger till känna vad som anförts i reservationen om skattepolitikens inriktning.

Särskilda yttranden

Vid mom. 7

1. Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c):

Propositionen innefattar inget ställningstagande till beskattningen av 1986 och senare års inkomster. Denna fråga bör tas upp i annat sammanhang och prövas senast våren 1985.

2. Kjell Johansson (fp):

Det förslag till skattereform som riksdagen antog våren 1982 har i denna proposition på avgörande punkter försämrats. Regeringen har därmed brutit den överenskommelse som träffats mellan socialdemokraterna, centern och folkpartiet. Regeringens förändringar innebär en återgång till den skattehöjningspolitik som tidigare socialdemokratiska regeringar fört. Skattetrycket skärps därmed avsevärt. Följderna av detta blir en högre inflation och en dämpning av tillväxten i ekonomin. Den borgerliga majoriteten i finansutskottet uttalade i betänkandet 1981/82:40: "Skattekvoten i den svenska ekonomin är vid en internationell jämförelse mycket hög, och den måste systematiskt bringas ned för att ekonomin skall fungera." Utskottet vidhåller denna uppfattning. Även när 1982 års skattereform är genomförd kommer marginalskatterna att vara för höga. Ytterligare sänkningar av dessa måste därför genomföras. Utskottet anser dock att avgörande skäl talar för att skattepolitikens långsiktiga inriktning läggs fast i samband med budgetpropositionen 1984.